

VERBODEN VERSMAAD VERBRAND VERGUIJD VERGETEN NIEUWSBRIEF

NIEUWSBRIEF KRITISCHE KLASSIEKEN • NUMMER 17 • MEI 2016

DE NIEUWSBRIEF KRITISCHE KLASSIEKEN VERSCHIJNT DRIE MAAL PER JAAR IN DIGITALE VORM. OP ONZE WEBSITE KUNT U ZICH AANMELDEN.

KRITISCHE KLASSIEKEN 12

Ooit in Europa

Ver weg in Europa is het tweede deel van John Bergers trilogie *De vrucht van hun arbeid* over het verdwijnen van het boerenbestaan en de plattelandscultuur. Waar in *Het varken aarde*, het eerste deel dat in februari verscheen, de eerste bedreigingen zich aandienen, staat in *Ver weg in Europa* de liefde centraal.

Ver weg in Europa bestaat uit een vijftal liefdesverhalen tegen de achtergrond van het verdwijnen van het traditionele leven in een Frans bergdorp. Wat eeuwigheidswaarde leek te hebben gaat verloren. De continuïteit van het boerenbestaan wordt doorbroken. In één van de verhalen verliest de hoofdpersoon Felix, een alleenstaande boer, zijn moeder, zijn grote liefde. Nu moet hij voor alles zorgen, zijn huis, zijn vee, zijn was en zijn maaltijden, want een vrouw om mee te leven en het boerenleven mee te delen is er niet. Ook al speelt hij nog zo mooi op zijn accordeon op de bruiloft van anderen.

In een ander verhaal heeft een in de dorpsgemeenschap niet bijzonder geliefde boer een verhouding met een getrouwde vrouw die in het dorp komt wonen. Met medeweten van haar man ontvangt zij hem thuis en kleedt hem stap voor stap financieel uit - een aankondiging van zijn naderende dood. In het langere titelverhaal, complex en rijk aan levenswijsheden, rukt het moderne le-

ven verder op. De boerderij waar Odile opgroeit is omsingeld door een fabriek die ferromangaan produceert, maar haar vader weigert koppig de boerderij te verkopen. Niet alleen gaan er steeds meer boerenzonen in de fabriek werken, er werken ook gastarbeiders, waaronder een Rus met wie Odile tegen de wens van haar vader een liefdesverhouding begint. Zij wordt gedwongen de boerderij te verlaten en trekt met de Rus in één van de barakken, waar zij tussen de andere arbeiders leven. Terwijl zij zwanger is van zijn kind valt de Rus in één van de ovens en komt om het leven. Later ontmoet zij opnieuw Michel, een eerdere liefde en eveneens een slachtoffer van de fabriek, die bij een ongeluk zijn beide benen is verloren. Ondanks de nodige obstakels bloeit hun liefde weer op en vinden zij troost in de geboorte van hun kind. Tegen de eenzaamheid en de onverschilligheid van het lot helpt alleen de liefde.

Net als in *Het varken aarde* ontpopt John Berger zich in deze bundel tot een verteller in de klassieke zin des woords. Verhalen vertellen betekent ervaringen doorgeven. De geboren verteller en de ontvankelijke luisteraar zijn beiden bezig het verleden terug te halen en te behoeden voor het grote vergeten. Vertellen wordt zo een vorm van *persoonlijke* geschiedschrijving. Voor John Berger is het vertellen van verhalen een levenshouding, een noodzakelijk ritueel en geldt het als verdediging tegen de oprukkende tijd en ruimte.

Ver weg in Europa

De vrucht van hun arbeid, deel 2

1987

John Berger

KRITISCHE KLASSIEKEN 12

JOHN BERGER

Ver weg in Europa

De vrucht van hun arbeid, deel 2

218 pagina's

ISBN 978 90 824546 1 1

Gebonden met stofomslag • € 21,-

Vertaling: Sjaak Commandeur
Met een nawoord van
Cyrille Offermans

'Ver weg in Europa hoort tot de meesterwerken van de laatsteeeuwse Britse literatuur'

Hans Bouman in De Volkskrant

KRITISCHE KLASSIEKEN 11

De pers over 'Het varken aarde'

"Ruim baan voor een heruitgave van een wel heel bijzonder boek. Een werkelijk schitterende, wijze, reeks verhalen over het plattelandleven in Frankrijk. De wereld van boeren en handelaars, oogsten en maaien, eten en werken. Het is een geweldig besluit van Schokland dat ze dit opnieuw gaan doen. In een formidabel scherpe vertaling van Sjaak Commandeur, niets dan superlatieven voor dit boek.

Menno Hartman op
www.literairnederland.nl

"In 1990 verscheen *Pig earth* in vertaling bij De Bezige Bij, nu heeft uitgeverij Schokland het boek een tweede leven gegund. Omdat John Berger dit jaar negentig jaar oud wordt, en omdat het zo'n prachtig boek is. John Berger schreef dit boek in 1979. Sinds ik het

ontdekte, ergens begin jaren negentig, en het mij even wegvaagde, heb ik er elk jaar in gelezen."

Maarten Moll in *Het Parool*,
februari 2016

"Omdat het leven kort is, de middelen beperkt en er zoveel mooie, belangrijke boeken te maken zijn. Kijk maar naar de reeks Kritische Klassieken van de zijn vijfjarig jubileum vierende Uitgeverij Schokland: *Het varken aarde* van John Berger en *Nacht in de middag* van Arthur Koestler. Gebonden herdrukken van bijna vergeten prachtboeken, twee per jaar, met hedendaagse nawoorden. Gemaakt omdat juist dit boek niet mocht ontbreken in de boekwinkel. En dat is de moeder van alle uitgeefgedachten."

Arjen Fortuin in de *NRC*, februari 2016

"Wie bekrompen, bang, laf en rancuneus Nederland niet het laatste woord gunt kan aan deze fenomenale boeken zijn hart ophalen."

Cyrille Offermans in *Zuiderlucht* van
februari 2016.

https://www.youtube.com/watch?v=xRSzmj5_IFI

Jaarabonnement 2016

€63,-

John Berger - De vrucht van hun arbeid
— *Het varken aarde* (deel 1)
— *Ver weg in Europa* (deel 2)
— *Sering en Vlag* (deel 3)

U ontvangt alle drie de titels (in Nederland) zonder portokosten thuisbezorgd!

Wie jarig is moet trakteren!

Ja, dat is waar. Maar wie **jarig** is ontvangt ook graag **cadeautjes**. Laten we het volgende afspreken: u neemt een abonnement op de Kritische Klassieken. Dat beschouwen wij als een mooi **verjaardagscadeau**. Volgens **trakteren** wij u op drie prachtige boeken van John Berger. Dat lijkt ons een **win-win situatie**, waar iedereen wel bij vaart. Maar misschien wilt u ons **extra** verwennen. Bijvoorbeeld door **iemand anders** ertoe te bewegen een abonnement te nemen. Een **dergelijk initiatief** accepteren we in nederige dankbaarheid.

Onnodig te vertellen dat abonnees nog steeds **onontbeerlijk** zijn. Iedere abonnee brengt het uitbrengen van een nieuwe Kritische Klassieker dichterbij. **Uw voordeel als abonnee** is dat u geen enkel deel van de Kritische Klassieken hoeft te missen en de boeken als eerste in huis heeft.

→ Ga naar www.kritischeklassieken.nl om een abonnement te nemen

* Klassiekers uit de kritische literatuur

IN VOORBEREIDING 2016

KK 11 John Berger - Het varken aarde (verhalen, 1979)
KK 12 John Berger - Ver weg in Europa (verhalen, 1983)
KK 13 John Berger - Sering en vlag (roman, 1990)

IN VOORBEREIDING 2017

KK 14 John Reed - Tien dagen die de wereld deden wankelen (reportage, 1918)

KRITISCHE KLASSIEKEN
SCHOKLAND

Uitgeverij Schokland
Dorpsstraat 27 • 3732 HG De Bilt
info@kritischeklassieken.nl
www.kritischeklassieken.nl

WWW.KRITISCHEKLASSIEKEN.NL